ఇది Think Thyroid మాసం

కనిపించని చేటు అవటు

మన మెడ కింద.. గొంతు ముందు భాగంలో.. సీతాకోక చిలకలా కదుపుతుని ఉంటుంది అవటు (థైరాయిడ్) గ్రంథి పరిమాణం రీత్యా కావటానికి ఇది చాలా చిన్నదేగానీ.. మన శరీరం మొత్తానికి చురుకుదనాన్నిస్తుండే కీలక హార్మోన్లను ప్రసరించే అమోఘమైన అవయవం ఇది. ఈ గ్రంథి ప్రసరించే 'టి3', 'టి4' హార్మోన్ల రెండూ నేరుగా మన రక్తంలో కలిసి.. శరీరంలోని ప్రతి అవయవాన్నీ వైవన్నతంగా చేస్తాయి. ప్రతి కణాన్నీ, ప్రతి కండరాన్నీ, శక్తిమంతంగా తీర్చిదిద్దుతుంటాయి. మన శరీరక కేంద్రీయ వ్యవస్థ చురుగ్గా, క్రమబద్ధంగా సాగేలా చూడటంలో ఈ థైరాయిడ్ హార్మోన్లదే కీలక పాత్ర. గోళ్ళు, వెంట్రుకలు పెరుగుదల నుంచి గుండె కొట్టుకునే వేగం వరకూ.. జీర్ణక్రియ నుంచి సంతాన సామర్థ్యం వరకూ శరీరంలోని ప్రతి జీవక్రియనూ ప్రభావితం చేసే హార్మోన్లు ఇవి అందుకే శరీరంలో ఈ హార్మోన్ల ఎక్కువైనా సమస్యే.. తక్కువైనా సమస్యే. ఈ రెండే దీనితో వచ్చే పెద్ద చిక్కులు.

డా॥ కె.డి.మోడీ
ఎండోక్రినాలజిస్ట్
మెడ్విన్ హాస్పిటల్స్
హైదరాబాద్

తక్కువైతే హైపో!

మన సమాజంలో చాలా ఎక్కువగా కనబడుతున్న సమస్య.. థైరాయిడ్ హార్మోన్ ఉత్పత్తి తగ్గిపోవటం. దీన్నే 'హైపోథైరాయిడిజం' అంటారు. మన దేశంలో ఎంతమంది స్త్రీలు ఏదో ఒక రూపంలోనూ సమస్య ఇది. ఒక రకంగా థైరాయిడ్ గ్రంథి పనితీరులోనే లోపం తలెత్తటం దీనికి ముఖ్య కారణం. రెండోది- మెదడు మధ్యలో ఉండే పీయూష (పిట్యూటరీ) గ్రంథి ప్రభావం కారణంగా కూడా థైరాయిడ్ గ్రంథి పనితీరు దెబ్బతినొచ్చుగానీ ఇది కొంత అరుదు. మొత్తం మీద థైరాయిడ్ హార్మోన్ల స్థాయిలు తగ్గిపోయి, 'హైపోథైరాయిడిజం' సమస్య తలెత్తినప్పుడు.. శరీరమంతా విపరీతమైన మందకొడితనం ఆవరిస్తుంది. విపరీతంగా 'బద్ధ'గా ఉండటం, అతి నిద్ర, బరువు పెరగటం, నిస్సత్తువ, బలహీనం, ఒళ్ళంతా వాపు, ఆకర్షం, చర్మం గరుకుగా మందంగా తయారవటం, విపరీతమైన జడత్వం, ఆలోచనల వేగం కూడా తగ్గిపోవటం వంటి లక్షణాలెన్నో ఆరంభమవుతాయి.

చాలామంది ఈ సమస్యను సాధారణ జబ్బేనంటూనే, 'జనరల్ ఫీల్‌నెస్'గానో భావిస్తూ చాలాకాలం గుర్తించలేకపోతున్నారు. ఫలితంగా తీవ్ర దుష్ప్రభావాలను ఎదుర్కొనాల్సి వస్తుంది. కాబట్టి కొద్దిరోజుల పాటు ఇలాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తుంటే.. వైద్యుణ్ణి సంప్రదించటం, థైరాయిడ్ పరీక్షలు (టీఎస్‌హెచ్, టి3, టి4) చేయించుకోవటం చాలా అవసరం.

ఎక్కువైతే.. హైపర్!

థైరాయిడ్ హార్మోన్ల అవసరానికి మించి ఎక్కువగా ఉత్పత్తి అవుతుండటం దీనికి పూర్తి భిన్నమైన సమస్య దీన్ని 'హైపర్ థైరాయిడిజం' అంటారు. దీనివల్ల విపరీతమైన గుండె దడ, అతి చురుకుదనం, తరచూ చెమటలు పడుతుండటం, జుట్టు రాలిపోవటం, బరువు తగ్గిపోవటం, అతి విరేచనాల వంటి లక్షణాలెన్నో బయల్దేరతాయి. థైరాయిడ్ హార్మోన్ల లోపంటంతో పోలిస్తే.. ఇలా అధికం కావటమన్నది కొంత తక్కువేగానీ.. మొత్తమ్మీద ఈ సమస్య కూడా ఎంతోమంది తరచూ ఎదుర్కొంటున్నదే.

గుర్తించటం మరీ కీలకం!

థైరాయిడ్ హార్మోన్ల తక్కువైనా, ఎక్కువైనా.. ఈ సమస్యలను సత్వరమే గుర్తించకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తే.. దీర్ఘకాలంలో తీవ్రమైన దుష్ప్రభావాలు తలెత్తుతాయి. ముఖ్యంగా గుండె జబ్బులు, డిప్రెషన్, ఊబకాయం, సంతాన రాహిత్యం, ఎముకలు బోలుగా మారిపోవటం, ఎడుగుదల లోపాల వంటి సమస్యలు ఆనోనేకం. ఈ దుష్ప్రభావాలు ఒక్కో వయసులో ఒక్కో రకంగా ఉంటాయి. కాబట్టి ఈ లక్షణాలైతే అవగాహన పెంచుకోవటం, ఏమాత్రం అనుమానంగా ఉన్నా థైరాయిడ్ హార్మోన్ పరీక్షలు (టి3, టి4, టీఎస్‌హెచ్) చేయించుకోవటం ముఖ్యం. ఒళ్ళు సారి సమస్యను గుర్తిస్తే.. దీనికి చికిత్సి చాలా తేలిక. చికిత్స ఆరంభించగానే దుష్ప్రభావాలన్నీ క్రమేపీ వాటంతట అవే సర్దుకుంటాయి.కాబట్టి- అనూహ్యంగా, ఆకారణంగా బరువు పెరుగుతున్నా, కుయిలింలో థైరాయిడ్ సమస్యల చరిత్ర ఉన్నా, పిల్లలు సరిగా ఎదగటంలేదన్నా, స్త్రీలకు రుతుస్రావం చాలా ఎక్కువగా అవుతున్నా, సంతానం కలగటంలేదన్నా.. తప్పనిసరిగా థైరాయిడ్ సమస్యలను అనుమానించటం, పరీక్షలు చేయించుకోవటం అవసరం.

Piles, Fistula Fissure, Sciatica
అయుర్వేదం లో అత్యుత్తమ చికిత్స
సన్నిధి
ఆయుర్వేద స్పెషలిస్ట్ హాస్పిటల్ & రిసెర్చ్ సెంటర్
మలక్‌పేట, హైదరాబాద్.
Call 040 6453 5967
Mobile 9246 889911
అపరేషన్ లేకుండా చికిత్స

నగటున 4.2 కోట్ల మంది భారతీయులు అవటు (థైరాయిడ్) సమస్యలతో బాధపడుతున్నారని తాజా సర్వేలు చెబుతున్నాయి. అంటే సంఖ్యాపరంగా 'మధుమేహం' తర్వాత మళ్ళీ ఇదే అంత పెద్ద సమస్య! అయినా చాలామందికి.. అసలు తమకీ సమస్య ఉందన్న విషయమే తెలీదు.

ఇది అవటు గ్రంథిపై అవగాహన పెంచుకోవాల్సిన సమయం! థింక్ థైరాయిడ్!

థైరాయిడ్ హార్మోన్ లోపమన్నది ఎంతోమంది స్త్రీల జీవితాలను అతలాకుతలం చేస్తున్న పెను సమస్య. దీనితో జీవితం యాతన్నా డీలాపడటమే కాదు.. నిర్లక్ష్యం చేస్తే గుండె జబ్బులు, సంతాన రాహిత్యం, ఎముకల సమస్యల వంటివెన్నో చుట్టుముడతాయి.

సుఖీభవ

ముందువెనకలయ్యే గుండె

థైరాయిడ్ హార్మోన్లు శరీరంలోని అవయవాలన్నింటిని ప్రభావితం చేసినట్టే గుండెనూ ప్రభావితం చేస్తాయి. ఒంట్లో థైరాయిడ్ హార్మోన్లు తగ్గితే.. గుండె కూడా మందకొడిగా తయారై.. గుండె కొట్టుకునే వేగం (హార్ట్‌బీట్) తగ్గిపోతుంది. సాధారణ ఆరోగ్యవంతుల్లో నిమిషానికి గుండె 80-90 సార్లు కొట్టుకుంటే.. హైపోథైరాయిడిజం బాధితుల్లో 50, 60 వరకూ పడిపోవచ్చు. కాబట్టి రోగి 'నాడి' చూస్తూనే హైపోథైరాయిడిజాన్ని అనుమానించవచ్చు.

■ సాధారణంగా థైరాయిడ్ బాధితులు నేరుగా గుండె జబ్బు ఉందని గుర్తించలేరు. కానీ వైద్యులు దాని కోసం చూసినప్పుడు కొన్ని లక్షణాలు కచ్చితంగా, ప్రస్ఫుటంగా కనబడతాయి. నాడి తక్కువగా కొట్టుకుంటుంది, ఈసీజీ పరీక్షలో 'బ్రేడీకార్డియా' అంటారు.

■ కొంతమంది హైపోథైరాయిడిజం బాధితుల్లో గుండె చుట్టూ ఉండే పెరికార్డియం పొరలో నీరు కూడా చేరవచ్చు దీన్ని 'పెరికార్డియల్ ఎఫ్యూజన్' అంటారు. వీటికి ఎక్కిరేతీస్తే గుండె చాలా పెద్దగా ఉన్నట్టు కనిపిస్తుందిగానీ నిజానికి గుండె పెరగదు, దాని చుట్టూ నీరు చేరటం వల్లే అలా కనిపిస్తుంది. హైపోథైరాయిడిజాన్ని మరీ దీర్ఘకాలం నిర్లక్ష్యం చేస్తే మాత్రం.. గుండె పెరుగుతుంది.

■ మొత్తానికి హైపోథైరాయిడిజాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తే.. కొలెస్ట్రాల్ పెరగటం, గుండెనొప్పి, బ్లీప్ హార్ట్ ఫెయిల్ వంటి వస్తే ముదురుతాయి.

■ ఒక్కసారి హైపోథైరాయిడిజానికి చికిత్స ఆరంభిస్తే.. క్రమేపీ ఈ సమస్యలన్నీ వాటంతట అవే సర్దుకుంటాయి.

■ ఇక థైరాయిడ్ హార్మోన్ల స్థాయిలు ఎక్కువై... హైపర్‌థైరాయిడిజం సమస్య తలెత్తితే.. దీనికి 'రక్‌రక్‌రక్' అని ఆతి వేగంగా కొట్టుకోవటం ఆరంభిస్తుంది. దీంతో చాలా సార్లు గుండె వేగం, దడ పెరిగిపోయాయి కాబట్టి ఇది గుండె జబ్బని' భావిస్తూ బాధితులు కార్డియాలజిస్టులను సంప్రదిస్తుంటారు. థైరాయిడ్ హార్మోన్ల పరీక్ష చేస్తే వెంటనే విషయం బయటపడుతుంది.

■ ఈ హైపర్ థైరాయిడిజంను దీర్ఘకాలం నిర్లక్ష్యం చేస్తే.. గుండె పంపింగ్ సామర్థ్యం బాగా తగ్గిపోతుంది. ముఖ్యంగా గుండె పనితీరుకు కీలకమైన ఎడమ జఠరక వైపు ల్యాబిక్ ధారి దీనికుంది. వీటికి గుండె చికిత్స కంటే ముందు ముఖ్యంగా.. థైరాయిడ్ చికిత్స చెయ్యాలి, దీంతో గుండె, దాని పంపింగ్ సామర్థ్యం కూడా సరి అవుతాయి.

■ నడివయసు హైపర్‌థైరాయిడిజం బాధితుల్లో 30% మందికి గుండె అస్తవ్యస్తంగా కొట్టుకుంటోంది (అర్థియాక్ అరిథ్మియా) గుర్తించారు. అంటే గుండె కొట్టుకోవటం చాలా వేగంగా తంగా, అస్తవ్యస్తంగా ఉంటుంది. దీనికి సరైన చికిత్స తీసుకోక పోతే రకరకాల తీవ్రమైన గుండె సమస్యలు తలెత్తుతాయి. హైపర్ థైరాయిడిజానికి చికిత్స ఆరంభిస్తే 70-80% మందిలో ఇవన్నీ చక్కగా తగ్గిపోతాయి.

■ చికిత్సలో జాగ్రత్తలు: గుండెలోని కరోనరీ ధమనులు ఎంతోకొంత మూసుకుపోయిన వారికి.. హైపోథైరాయిడిజం చికిత్సలో భాగంగా ఒక్కసారిగా అధిక మోతాదుల్లో థైరాక్సిన్ మందు ఆరంభిస్తే గుండెనొప్పి ఇంకా ముదిరిపోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి పెద్ద వయసు వారికి హైపోథైరాయిడిజం చికిత్స చెయ్యాల్సి వచ్చినప్పుడు.. థైరాక్సిన్ మందును చాలా తక్కువ డోసు నుంచి ఆరంభించి క్రమేపీ పెంచుకుంటూ వెళ్ళాల్సి ఉంటుంది.

■ హైపర్‌థైరాయిడిజానికి చికిత్స చేస్తున్నప్పుడు.. మందు మోతాదు ఎక్కువైతే పరిస్థితి హైపర్‌థైరాయిడిజానికి వెళ్ళి.. గుండె మీద, ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. గుండె మరింత వేగంగా పని చెయ్యాల్సి వస్తుంది. దీనివల్ల కూడా గుండెనొప్పి, గుండె రసనులు మూసుకోపోవటం వంటి సమస్యలు పెరుగుతాయి. మందు డోసు ఎక్కువైతే రక్తపోటులో హైపెంఖ్య (హిస్టెరిసిస్) జరిగి పెరుగుతుంది. కాబట్టి థైరాయిడ్ చికిత్సలో జాగ్రత్తగా మందు మోతాదు మాత్రం కచ్చితంగా ఉండేలా చూడటం చాలా చాలా అవసరం.

■ ఇవాళ రేపూ హైపర్ థైరాయిడిజం ఉండి.. ఫ్రై ఎబిసంటి బాధలూ లేకపోయినా కూడా.. అంటే టి3, టి4 సహజ స్థాయుల్లోనే ఉండి కేవలం 'టీఎస్‌హెచ్' ఒక్కటే ఎక్కువగా ఉన్నా కూడా.. వీటికి ఏంటీథైరాక్సిన్ హార్మోన్‌తో చికిత్స చెయ్యాలని మంచి దని గుర్తించారు.

■ పసిబిడ్డలో: అవునే పుట్టిన బిడ్డలకు కూడా థైరాయిడ్ సమస్యలు ఉండొచ్చు దీన్ని 'సిమెనెటల్ (గ్రేవ్స్ డిసీజ్' అంటారు. వీరిలో గుండె జబ్బులు మరింత తీవ్రంగా కనబడుతుంటాయి ఇలా పుట్టిన బిడ్డలకు తక్షణం చికిత్స చెయ్యకపోతే జీవనసంకటాలు కూడా తగ్గిపోతాయి. థైరాయిడ్ సమస్య ఉన్న స్త్రీలు.. గర్భం దరించిన సమయంలో మందుల డోసులను కచ్చితంగా పాటించటం చాలా అవసరం. లేకపోతే దాని ప్రభావం ఇలా బిడ్డ మీద కూడా పడే అవకాశం ఉంటుంది.

జీర్ణ సమస్యలు

థైరాయిడ్ హార్మోన్ల ప్రభావం జీర్ణవ్యవస్థ మీద కూడా చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందుకే ఈ హార్మోన్ లోపిస్తే.. బాధితులు విపరీతమైన మలబద్ధకంతో, ఆకర్షంతో, ఉబ్బరంతో బాధ పడతారు. అలాగే ఈ హార్మోన్లు ఎక్కువైతే.. జీర్ణాశయం, పేగుల కదలికలు పెరిగిపోయి అతి చురుకుగా వ్యవహరిస్తుండటం వల్ల అతి విరేచనాలు ఆరంభమవుతాయి. అందుకే చాలామంది థైరాయిడ్ బాధితులు దీన్ని జీర్ణసమస్యగా భావిస్తూ 'గ్యాస్ట్రోఎంటరాలజిస్ట్'లను సంప్రదిస్తుంటారు. థైరాయిడ్ పరీక్షలతో అసలు విషయం బయటపడుతుంది, థైరాయిడ్ చికిత్సలో సమస్యల్ని చక్కబడతాయి.

ఎముకలు భద్రం

హైపర్‌థైరాయిడిజం బాధితుల్లో ఎముకలు బాగా బలహీనపడి.. బోలుగా (ఆస్టియోపొరోసిస్) తయారైపోతుంటాయి. బాగా పెళుసుగా, చిన్నదిన్న దెబ్బలకే కూడా విరిగిపోయేంతగా బలహీనపడతాయి. సాధారణంగా నెలనెలా నిలిచిపోయిన మహిళలకు సమజంగానే ఎముకలు బోలుగా తయారయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువ, దానికి ఈ థైరాయిడ్ సమస్య కూడా తోడైతే ఎముకల పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా మారుతుంది.

■ హైపోథైరాయిడిజం బాధితులు చికిత్సలో భాగంగా థైరాక్సిన్ మందును అవసరానికి మించి ఎక్కువ తీసుకున్నా కూడా పరిస్థితి ఆస్టియోపొరోసిస్‌కు దారి తీస్తుంది. కాబట్టి డోసు ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ ఎక్కువా-తక్కువా కాకుండా చూసుకోవటం, ఐదుకు తరచూ 'టీఎస్‌హెచ్' పరీక్ష చేయించుకోవటం అవసరం.

■ ఇక ఎదిగే పిల్లల్లో థైరాయిడ్ సమస్యలు తలెత్తితే.. వారి ఎముకల పెరుగుదల కూడా తీవ్రంగా ప్రభావితమవుతుంది. హైపోథైరాయిడిజం వల్ల ఎముకల వయసు వారి అసలు వయసు కంటే తక్కువ ఉంటుంది. అలాగే హైపర్‌థైరాయిడిజం వస్తే.. వారి అసలు వయసు కంటే ఎముక వయసు వేగంగా పెరిగిపోతుంటుంది. థైరాయిడ్ చికిత్సతో ఈ రెండూ కూడా చక్కగా సరి అవుతాయి.

ఉబ్బిపోయే కళ్లు

హైపర్ థైరాయిడిజం బాధితుల్లో కనుగుడ్డు బాగా పెద్దగా ఉబ్బిపోవటం, కళ్ళ బాగా ఎర్ర బారటం, కళ్ళ ముందరి దృశ్యాలు రెండుముడుగా కనబడటం, టీవీ చూస్తుంటే రెండుగా కనబడుతుండటం, మొత్తం మీద చూపు మందగించటం వంటి సమస్యలు తలెత్తే అవకాశం ఉంటుంది. దీన్ని 'ఆప్టాల్మోపతి' అంటారు. థైరాయిడ్ చికిత్సతో ఇది చాలా వరకూ తగ్గిపోతుంది. అరుదుగా సమస్య తీవ్రంగా ఉంటే స్థిరాయిడ్ మందులు కూడా ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. దానికీ తగ్గక సమస్య మరీ తీవ్రంగా ఉంటే సర్జరీ కూడా అవసరమవ్వచ్చు

ఊబకాయం

హైపోథైరాయిడిజం బాధితులు సరిగా చికిత్స తీసుకోకపోతే శరీరంలోని జీవక్రియలన్నీ మందకొడిగా తయారై.. బాగా బరువు పెరుగుతారు. చికిత్స తీసుకుంటే క్రమేపీ ఈ ఆదనపు బరువు తగ్గుతుంది. అయితే బరువు తగ్గటం లేదని ఇష్టం వచ్చినట్టుగా థైరాయిడ్ మందుల మోతాదు పెంచుకోవటానికి మాత్రం వీల్లేదు. రెండోది- ఊబకాయంలో సహజంగానే కొంత థైరాయిడ్ లోపం ఉంటున్నట్టు చాలా అధ్యయనాల్లో తేలింది. కాబట్టి ఊబకాయం రాకుండా చూసుకోవటం ద్వారా థైరాయిడ్ లోపాలను కొంత వరకూ నివారించుకోవచ్చు.

యవ్వనం.. సంతానం

ఎంతోమంది స్త్రీలలో సంతాన రాహిత్యానికి కారణమవుతున్న అతి ముఖ్య సమస్య హైపోథైరాయిడిజం. నెలనెలా క్రమం తప్పటం, అరికరుతుస్రావం, అండాల విడుదల సరిగా కాకపోవటం, సంతాన రాహిత్యం అండాశయాల్లో తిత్తులు (పాలిసిస్టిక్ ఓవరీ) వంటి సమస్యలెన్నో ఆరంభమవుతాయి. నవయవ్వన దశలోనే థైరాయిడ్ సమస్యలు తెలెత్తితే అసలు రజస్వల కాకపోవటం లేదా మరీ చిన్నవయసులోనే రజస్వల కావటం, యవ్వన మార్పులన్నీ మరీ లేటుగా లేదా మరీ ముందుగా మొదలవటం, హైపర్‌థైరాయిడిజం వల్ల పురుషులకు రొమ్ములు పెరగటం వంటి సమస్యలెన్నో ఆరంభమవుతాయి. చికిత్సతో థైరాయిడ్ సమస్యలను సరిచేస్తే.. ఇవన్నీ చాలావరకు అవే సరి అవుతాయి.

చర్మం-గోళ్లు

థైరాయిడ్ హార్మోన్ లోపిస్తే చర్మం పొడిగా, గరుకుగా, మొద్దుగా తయారవుతుంది. చమట తక్కువగా, చలి ఎక్కువగా అనిపిస్తుంటుంది. మనుషులు తెల్లబడుతుంటారు. అదే థైరాయిడ్ హార్మోన్ ఎక్కువైతే- గోళ్ళు పెళుసుగా, చూడటానికి చిక్కటంగా తయారవుతాయి. చెమటలు ఎక్కువ, చర్మం నల్లబారుతుంటుంది. రెండు సమస్యల్లోనూ కూడా జుట్టు రాలటం చాలా ఎక్కువ. థైరాయిడ్ సమస్యలను సరిచిత్తితే ఇవి కూడా సర్దుకుంటాయి. జుట్టు రాలటం మాత్రం చికిత్స ఆరంభించిన ఆర్నెల్ల వరకూ కూడా కొనసాగొచ్చు

సర్జరీలు

హైపోథైరాయిడిజం బాధితులు దాన్ని సరిగా నియంత్రణలో ఉంచుకోకుండా ఏవైనా అవసరమన్న చేయించుకోవటానికి వెళితే ఈవిధ సమస్యలు తలెత్తే అవకాశం ఉంటుంది. వీరు మత్తు నుంచి బయటకు రావటం కష్టమై థైరాటాక్సిసోస్ క్రైసిస్' లోకి వెళ్ళే అవకాశాలుంటాయి. ఇది అత్యంత ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. అందుకే సర్జరీలకు వెళ్ళే ముందు.. కొద్దివారాలు వేరు చూసి అయినా సరే, చికిత్సతో థైరాయిడ్ సమస్యను కచ్చితంగా, పూర్తిగా నియంత్రణలో ఉంచుకోవటం అవసరం.